

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TAS® 19 Išmokos darbuotojams

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 19-asis TAS „Išmokos darbuotojams“

Išvadas

19-ojo TAS „Išmokos darbuotojams“ tikslas – nustatyti išmokų darbuotojams apskaitą ir atskleidimą. Pagrindinis principas, kuriuo grindžiami visi išsamūs 19-ojo TAS reikalavimai, yra tas, kad išmokų darbuotojams teikimo išlaidos turi būti pripažįstamos tuo laikotarpiu, kai paslaugos suteiktos, o ne tada, kai išmokos darbuotojams tampa mokėtinomis ar išmokamos. Standarte aprašoma, kaip vertinama kiekviena išmokų darbuotojams kategorija, ir pateikiamos išsamios rekomendacijos, ypač dėl išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikotarpiui.

Ūkio subjektas arba darbdavys yra pensijų planą finansuojanti organizacija. Ši organizacija patiria išlaidas ir moka įmokas į pensijų fondą. Fondas arba planas yra ūkio subjektas, kuris gauna įmokas iš darbdavio, administruoja pensijų turtą ir moka išmokas į pensiją išėjusiems darbuotojams (pensijų gavėjams).

Nustatytų išmokų plane yra nurodytos išmokos, kurias darbuotojai gaus išėję į pensiją. Šios išmokos paprastai priklauso nuo darbuotojo darbo stažo ir kompensacijos dydžio artėjant išėjimo į pensiją laikotarpiui.

Apskaitant ūkio subjekto pensijų planą, kyla du klausimai. (1) Koks yra nustatytų išmokų įsipareigojimas, kurį įmonė turėtų nurodyti finansinėse ataskaitose? (2) Kokios yra laikotarpio pensijų sąnaudos?

Šis atvejis parengtas siekiant paaiškinti, kaip ūkio subjektai apskaitys ir pateiks informaciją apie nustatytų išmokų pensijų planus.

Atvejo informacija

Ūkio subjektas „Star“ savo 50-čiai darbuotojų finansuoja pensijų planą su apibrėžtomis išmokomis. 2022 m. sausio 1 d. ūkio subjekto apskaitą tvarkantis asmuo pateikė tokią, su pensijų planu susijusią, informaciją:

Nustatytas išmokų plano turtas (2002 m. sausio 1 d.)	340 000 PV*
Nustatyti išmokų plano įsipareigojimai (2002 m. sausio 1 d.)	480 000 PV
Plano turtas / įsipareigojimai	140 000 PV
Kitos bendrosios pajamos – nuostoliai	22 000 PV

Dėl plano vykdymo 2022 m. aktuarijus pateikė šiuos papildomus duomenis 2022 m. gruodžio 31 d.:

Dabartinės paslaugų išlaidos	90 000 PV
Plano turto grąža	34 000 PV
Sumokėtos įmokos	170 000 PV
Išmokėtos išmokos	21 000 PV

Diskonto norma yra 7 %. Dėl aktuarinių prielaidų pasikeitimų nustatytų išmokų įsipareigojimų likutis metų pabaigoje yra 670 000 PV.

Klausimai diskusijai

- Apskaičiuokite 2022 m. ūkio subjekto „STAR“ pensijų sąnaudas.
- Nustatykite finansinėse ataskaitose pateiktinas pensijų sumas.

* PV – piniginiai vienetai.

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 19-asis TAS „Išmokos darbuotojams“

Naudojant anksčiau pateiktus duomenis, lentelėje pateikiami pradiniai likučiai ir visi 2022 m. ūkio subjekto „Star“ užregistruoti pensijų įrašai. Pirmoje lentelės eilutėje ūkio subjektas „Star“ įrašo nustatytų išmokų plano įsipareigojimų ir nustatytų išmokų plano turto pradinį likučius.

	Nustatytų išmokų plano įsipareigojimas, PV	Nustatytų išmokų plano turtas, PV
2022 m. sausio 1 d.	480 000	340 000
Paslaugų išlaidos	90 000	
Palūkanų sąnaudos	33 600*	
Pajamos iš palūkanų		23 800**
Sumokėtos įmokos		170 000
Išmokėtos išmokos	(21 000)	(21 000)
Turto padidėjimas		10 200***
Įsipareigojimų nuostoliai	<u>87 400****</u>	
2022 m. gruodžio 31 d.	670 000	523 000

* 33 600 PV = 480 000 PV x 7 %

** 23 800 PV = 340 000 PV x 7 %

*** 10 200 PV = 34 000 PV – 23 800 PV

**** 87 400 PV = 670 000 PV – (480 000 PV + 90 000 PV + 33 600 PV - 21 000 PV)

Ūkio subjektas „Star“ registruoja aptarnavimo išlaidų dalį, dėl kurios pensijų sąnaudos padidėja 90 000 PV, o įsipareigojimas (t. y. išmokų plano įsipareigojimas) padidėja 90 000 PV. Ūkio subjektas „Star“ sukaupia palūkanų sąnaudų dalį, dėl kurios įsipareigojimas ir pensijų sąnaudos padidėja 33 600 PV (pradinis apibrėžtų išmokų įsipareigojimas, padaugintas iš 7 proc. diskonto normos). Trečioje eilutėje ūkio subjektas „Star“ įrašo palūkanų pajamų dalį, kuri padidina plano turtą ir sumažina pensijų sąnaudas 23 800 PV. Tai apskaičiuojama padauginus pradinį plano turtą iš 7 proc. diskonto normos. Ketvirtoje eilutėje ūkio subjektas „Star“ įrašo turto įnašą (finansavimą) į pensijų fondą, taip sumažindamas pinigų straipsnį 170 000 PV ir padidindamas nustatytų išmokų plano turtą 170 000 PV. Penktoje eilutėje ūkio subjektas „Star“ įrašo pensininkams išmokėtas išmokas, dėl kurių nustatytų išmokų plano turtas ir nustatytų išmokų plano įsipareigojimai lygiomis dalimis sumažėja po 21 000 PV.

	Dabartinės pensijų sąnaudos, PV	Kitos bendrosios pajamos, PV	Plano turtas / įsipareigojimai**, PV
2022 m. sausio 1 d.		(22 000)	140 000
Paslaugų išlaidos	90 000		
Palūkanų sąnaudos	33 600		
Pajamos iš palūkanų	(23 800)		
Turto padidėjimas		10 200	
Įsipareigojimų nuostoliai		<u>(87 400)</u>	
2022 m. gruodžio 31 d.	99 800	(99 200)	147 000

* 7 000 PV gaunama iš šio žurnalo įrašo.

** Nustatytas išmokų plano turtas / Nustatyti išmokų plano įsipareigojimai

Turto ir įsipareigojimų pelnas ir nuostoliai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose.

2022 m. ūkio subjektas „Star“ turėtų atlikti tokį įrašą žurnale:

D Pensijų sąnaudos	99 800 PV	
D Kitos bendrosios pajamos	77 200* PV	
K Pinigai		170 000 PV
K Plano turtas / įsipareigojimai		7 000 PV

* 77 200 PV = 87 400 – 10 200

2022 m. finansinėse ataskaitose nurodytos pensijų sumos yra tokios:

Ūkio subjekto „Star“ Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita 2022 m. (PV)	
Pensijų sąnaudos	(99 800)
<i>Kitos bendrosios pajamos</i>	
Turto padidėjimas	10 200
Įsipareigojimų nuostoliai	(87 400)

Ūkio subjekto „Star“ Finansinės būklės ataskaita 2022 m. gruodžio 31 d. (PV)	
Plano įsipareigojimai	147 000
<i>Kitos bendrosios pajamos</i>	
Sukauptos kitos bendrosios pajamos	(99 200)